

یادداشتی از زینب پاکپور؛

اهمیت آموزش سواد رسانه‌ای در جوامع کنونی

ظهور و گسترش رسانه‌ها در جامعه کنونی، پیامدهای فردی و اجتماعی بسیاری را با خود به همراه دارد؛ در حقیقت، رسانه در دنیای امروزه عضو جداناپذیری از زندگی هر فردی محسوب می‌شود. پیامدهای مثبت و منفی این فضا، ایجاب می‌کند تا فرهنگ صحیح استفاده از آن، در قالب سواد رسانه‌ای به کاربران آموزش داده شود.

به گزارش خبر، زینب پاکپور، در یادداشتی با عنوان "اهمیت آموزش سواد رسانه‌ای در جوامع کنونی" به پایگاه خبری گزارش خبر آورده است:

بخش‌هایی از فرمایشات مقام معظم رهبری در مورد رسانه‌ها: امروز قوت در فضای مجازی حیاتی است؛ امروز فضای مجازی حاکم بر زندگی انسان‌ها است در همه‌ی دنیا؛ و یک عده‌ای هم کارهایشان را از طریق فضای مجازی پیش می‌برند؛ قوت در این زمینه حیاتی است. (سخنرانی نوروز ۹۹) جنگ امروز دنیا، جنگ رسانه‌هاست. (۱۳۸۳/۷ دیدار با مسئولین صدا و سیما)

تعاریف بسیاری برای ارائه‌ی مفهوم رسانه وجود دارد، دن لافی رسانه را چنین تعریف می‌نماید: (ابزارهای متعددی که وظیفه رسانش پیام و محتوا را دارند). سواد رسانه‌ای موجب تمیز انواع رسانه‌ها از یکدیگر می‌شود و با درک و بینشی که با خود به همراه دارد؛ باعث می‌شود تا کاربران با روش‌های بهره‌وری مفید آشنا شوند. در واقع می‌توان گفت؛ با آموزش سواد رسانه‌ای می‌توان تهدیدهای این فضا را به فرصت تبدیل کرد. امروزه رسانه‌ها بخش اعظمی از زندگی روزمره‌ی هر فرد را به خود اختصاص داده‌اند؛ عدم آگاهی از آسیب و گزندهای این فضا، موجب می‌شود تا افراد متحمل خسارات فردی و اجتماعی عديده‌ای گردند، که گاه غیرقابل جبران است.

مزایا و معایب رسانه‌ها: دسترسی رایگان و سریع به اطلاعات عمومی و تخصصی به روز، ایجاد بستری مناسب برای کسب و کارهای خرد و کلان، اشتغال‌زایی، اطلاع از اخبار روز دنیا، یادگیری مهارت‌های گوناگون، جذابیت بالا برای پر کردن اوقات فراغت، تقویت خلاقیت کاربران و ارائه‌ی ایده‌های جذاب، امکان برقراری ارتباطات در سطح گسترده و جهانی بدون محدودیت‌های جغرافیایی و سیاسی تنها بخشی از مزایای رسانه‌ها است. در صورتی که افراد مهارت‌های سواد رسانه‌ای را آموزش ندیده باشند؛ تمامی فرصت‌های نامبرده جایگزین تهدید خواهد شد و خسارات وارده گاه غیرقابل جبران خواهد بود.

از معایب رسانه‌ها میتوان به: کلاهبرداری‌های اینترنتی، افشای حریم شخصی کاربر، اتلاف وقت و هزینه، به خطر افتادن سلامتی جسمی و روانی، محدود شدن ارتباطات و تعاملات اجتماعی، اعتیاد به رسانه اشاره نمود.

با توجه به مزایا و معایب رسانه‌ها، ضرورت آموزش مهارت‌های رسانه‌ای بیش از پیش احساس می‌شود و می‌توان از بستر رسانه‌ها برای آموزش این مهارت استفاده کرد، با آموزش این مهارت در قالب کتابی جامع و کامل در دوران تحصیلی کودکان، میتوان احتمال بروز خسارات در بزرگسالی را به حداقل ممکن کاهش دهد.

امروزه اینترنت و فضای مجازی، تاثیر مهمی بر زندگی روزمره‌ی افراد دارد و گاه‌ها شغل یا زندگی فردی و اجتماعی افراد با این فضا عجین شده است. به همین دلیل اهمیت آموزش مهارت سواد رسانه‌ای به عنوان پیشگیری از هرگونه خسارات احتمالی، ضرورت دارد. دولت میتواند با برنامه‌ریزی‌های اصولی و کنترل این فضا، از بروز آسیب‌های احتمالی جلوگیری کند و با آموزش‌های رسانه‌ای، کاربران را در این فضا تنها نگذارد.